

Parochie 1
 In de pen 6
 Kerk 8
 Klapstoel 9
 Kunst en cultuur 10
 Samenleving 11
 Dossier 12
 Varia 14
 Op-tocht 16
 Mensen 17
 Bisdom 18
 Podium 20

COLUMN

Bert CLAERHOUT

Ook wetenschap gaat ten onder aan competitie

Colofon

KERK & leven
 Halewijnlaan 92
 2050 Antwerpen
 www.kerkenleven.be
KERK & leven is een uitgave van
 Studiecentrum Kerk en Media vzw

VERANTWOORDELIJKE

UITGEVER
 Filip Debruyne
 De parochie is verantwoordelijk
 voor de eigen teksten

REDACTIE

Algemene redactie
 tel. 03 210 08 40
 fax 03 210 08 49
 redactie.kerkenleven@kerknet.be

Hoofredacteur

Bert Claerhout

Eindredacteur

Peter Gordts

Redacteurs

Erik De Smet, Nicole Lehoucq,
 Ilse Van Halst, Jozefien Van Huffel
 Lieve Wouters

Redactiesecretariaat & Optocht

Martine Croonen
 secretariaat.kl@kerknet.be

Diocesane redactie Antwerpen

Susan Van Lommel

Filip Ceulemans

Schoenmarkt 2

2000 Antwerpen

tel. 03 202 84 30

fax 03 202 84 31

redactie.bisdom.antwerpen@kerknet.be

Diocesane redactie Brugge

Liselotte Anckaert

Diocesaan Centrum Groenhove

Bosdreef 5

8820 Torhout

tel. 050 74 56 38

liselotte.anckaert@kerknet.be

Diocesane redactie Gent

Eveline Coppin

Bisdemplein 1

9000 Gent

tel. 09 225 16 26

fax 09 223 39 59

eveline.coppin@kerknet.be

Diocesane redactie Hasselt

Jan Colla

Vrijwilligersplein 14

3500 Hasselt

tel. 011 28 84 40

jan.colla@kerknet.be

Diocesane redactie Mechelen-Brussel

Hans Medart

Varkensstraat 6

2800 Mechelen

tel. 015 29 84 17

hans.medart@kerknet.be

VORMGEVING

Grafisch ontwerp

Catapult, Antwerpen

Lay-out & Zetwerk

Patrick Claessens

PUBLICITEIT

Trevi Plus

Leopold II laan 53

1080 Brussel

tel. 02 428 21 03

fax 02 428 37 55

katrien.lannoo@treviplus.be

www.treviplus.be

DIENST PAROCHIEBLADEN

tel. 03 210 08 30 - fax 03 210 08 36

ABONNEMENTEN

Abonnementen en adreswijzigingen uitsluitend via de parochie

DRUKKERIJ

NV Halewijn

© copyright

Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren.

„Vrijwel dagelijks schotelen de media ons de resultaten van een of ander baanbrekend wetenschappelijk onderzoek voor. Nu eens betreft het een ontdekking in het kankeronderzoek, een andere keer het stralingsgevaar door overmatig gebruik van mobiele telefoons, dan weer de invloed op ons gedrag van sociale omgevingsfactoren. Opvallend daarbij is de manier waarop telkens weer met het label 'wetenschappelijk' wordt geschermd. Het lijkt wel een vrijgeleide om de publieke opinie te overtuigen van de kwaliteit van de onderzoeken, de betrouwbaarheid van de conclusies en de integriteit van de onderzoekers.

Dat de realiteit vaak anders is, bleek eind vorige maand nog toen een farmacoloog van de Vrije Universiteit Brussel door wetenschappelijk bedrog in opspraak kwam. De onderzoeker testte op ratten een geneesmiddel tegen epilepsie uit. Toen duidelijk werd dat het medicijn niet werkte, vreesde hij voor de verdere financiering van zijn onderzoek en voor zijn carrière. Uiteindelijk besloot hij de resultaten van zijn onderzoek te vervalsen.

Dat het hier niet om een eenmalig geval ging, leert het dossier *Wetenschapsfraude in Vlaanderen* dat het wetenschappelijke maandblad *Eos* in zijn aprilnummer publiceerde. Uit een anonieme enquête die *Eos* onder medische wetenschappers aan Vlaamse universiteiten hield, blijkt dat een op de twaalf ooit met data heeft geknoeid om een hypothese te doen kloppen. Bijna een op de twee heeft dat ooit bij collega's opgemerkt. Op de vraag of ze zich ooit waagden aan minder erge praktijken in de grijze zone – bijvoorbeeld intuïtief resultaten weglaten, een oogje dichtknijpen bij andermans gebrekkige data, onterecht auteurs aan de studie toevoegen – antwoordde een of de vijf positief. Ook al zijn die cijfers volgens sommigen overdreven, ze wijzen hoe dan ook op het bestaan van wanpraktijken in onze medische laboratoria.

Wetenschappelijke fraude komt niet alleen bij ons voor. Wereldwijd kwamen de voorbije tien jaar geregeld wetenschappers in opspraak en vaak waren dat geen kleine jongens. Overigens wordt er niet alleen in de medische wereld gesjoemeld, ook in de menswetenschappen wordt er gefraudeerd. In Nederland ontstond heel wat opschudding toen bleek dat een bekende sociaalpsycholoog, die vaak de media haalde met spraakmakende onderzoeken, in zowat zestig publicaties met data had geknoeid. Ook een Nederlandse hoogleraar consumentengedrag moest wegens fraude opstappen. Tot slot was er een antropoloog die een compleet dorp en een klooster had verzonnen en daar grote studies over had gepubliceerd.

De Britse filosoof, historicus en wiskundige Bertrand Russell (1872-1970) schreef ooit dat wetenschap voor sommigen een verheven godin is, maar voor anderen een koe die hen van boter voorziet. In deze tijd staat boter voor een riant carrière, maatschappelijk succes en internationale roem. Het is een feit dat de competitie onder jonge vorsers en professoren keihard is. De druk om in gereputeerde internationale tijdschriften te publiceren en te scoren, is dan ook bijzonder groot. Daarbij komt dat onderzoekers vaak ook zelf moeten instaan voor het binnenhalen van extra fondsen.

„Het probleem is dat iedereen met het idee zit dat hij of zij een topper moet zijn”, stelde de gerenommeerde Leuvense geneticus Jean-Jacques Cassiman in de media naar aanleiding van de recente onthullingen. Wie briljant is, kan die druk aan, anderen gaan eraan ten onder. In die laatste categorie is de verleiding erg groot om, uit een soort van overlevingsstrategie, zijn toevlucht tot onheuse praktijken te nemen. Het is een perverse situatie waardoor niet alleen het vertrouwen in de wetenschap wordt ondermijnd, maar ook de samenleving schromelijk in haar verwachtingen wordt bedrogen.„

LEZERSBRIEVEN

Reageren op artikelen in deze krant? U kan schrijven of mailen (met vermelding van uw naam en adres) naar: **KERK & leven**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen of lezersbrieven@kerknet.be

Paus Franciscus

KERK & leven, 20 MAART 2013

Ook ik ben gecharmeerd door de eerste optredens van de nieuwe paus. Ik geef hem alle krediet om de malversaties in de Kerk aan te pakken. De voorbije dagen las en hoorde ik ook veel analyses van het voorbije pontificaat van Benedictus XVI. Hoewel ik de kritiek op het ethische vlak kan volgen, net als de kritiek op de aanpak van de pedofilieschandalen, heb ik moeite met de al te negatieve lezingen van Benedictus' pausschap.

Dankzij Benedictus XVI kijken we in de Kerk opnieuw kritisch naar een van de hoekstenen van ons geloof: de liturgie. De vorige paus had aandacht voor de schoonheid en het gebed in de eucharistie. Ik hoop dat zijn ideeën over de 'hervorming van de hervorming' niet in de koelkast verzeilen, maar dat er voort werk wordt van gemaakt om de viering van de mis opnieuw eerbiedvol te laten verlopen.

Harry DE PAEPE, Berlare

Een godsgeschenk

KERK & leven, 20 MAART 2013

Zoals velen keek ik naar het extra lange jaarnaal waarin we life meemaakten welke paus was verkozen. Ik denk dat velen, net zoals ik, hartsgrondig hopen dat de Kerk met Franciscus een nieuwe start maakt. Zijn naam suggereert alleszins een authentiek christelijk programma. Toch zijn er die op een ander imago

hadden gehoopt: een paus die allereerst een intellectueel is en die met de ratio de leer van Jezus verkondigt.

Dat laatste is duidelijk voor wie de commentaar van Rik Torfs beluisterde. Torfs had nog maar net die noodzaak benadrukt en zijn bezorgdheid geuit over het niveau van de intellectuele capaciteiten van de kardinalen, toen het verdict viel: een paus die door zijn naamkeuze het hart en de liefde vooropstelt.

Schitterend! Wat een godsgeschenk! Was het mede daardoor dat de tong van de journalisten en van Torfs een minuut lang verstomde?

Theo DESCHRIJVER, via e-mail

Charisma

KERK & leven, 20 MAART 2013

De nieuwe paus Franciscus is een aimabel man. Hij bezit het charisma om mensen in vuur en vlam te zetten. Er is opnieuw hoop dat veel jongeren door hem interesse krijgen in Jezus van Nazaret en in onze Kerk. Tegelijk hoeven we ons geen begoochelingen te maken dat paus Franciscus doctrinair zou afwijken van de kerkelijke leer.

Sommigen menen in hem een revolutionair te zien, maar ik denk dat ze dat idee vlug mogen opbergen. Paus Benedictus XVI was een meer introverte figuur, maar met een duidelijk en waarachtig christelijk profiel, ingebed in de traditie. Wie laat uitschijnen dat de nieuwe paus een

modernist pur sang is, doet de waarheid geweld aan. Trouwens, de rooms-katholieke Kerk moet de traditie van de Kerk levendig houden, anders houdt ze op termijn op te bestaan.

Ik denk dan ook dat we vreugdevol het pontificaat van de nieuwe paus moeten steunen en zien wat hij als dienaar van de Heer in petto heeft. Tegelijkertijd past een woord van dank voor zijn voorganger die de sacraliteit weer op het voorplan plaatste.

Luc VERREYCKEN, Aarschot

Grammaticakennis

KERK & leven, 13 MAART 2013

Lezer Patrick Flo schrijft in zijn lezersbrief dat leerlingen in het basisonderwijs „alleen nog (moeten) leren wat een onderwerp en een werkwoord is, al de rest is aanvulling”. Dat is niet juist. Leerlingen moeten daar nog wel veel grammatica leren. Dat grammatica in het secundair onderwijs alleen maar 'occasioneel' zou kunnen, klopt al evenmin.

De betrokken lezer lijkt vooral te suggereren dat er voor grammatica in ons onderwijs nauwelijks nog een plaatsje is. Dat is niet zo. Eigenlijk is net het omgekeerde aan de hand. Sinds 2010 worden geleidelijk nieuwe eindtermen en leerplannen voor taalbeschouwing van kracht, van basisonderwijs tot eind secundair. Daardoor krijgen de leerlingen sindsdien meer en grondiger grammatica-onderwijs naarmate hun begripsontwikkeling vooruitgaat en

zij het geleerde ook beter kunnen begrijpen en in hun kennis opnemen.

Er vindt een verschuiving plaats waardoor er in de tweede en derde graad van het secundair veel meer grammatica komt bij kijken, terwijl die daar vroeger juist veel minder aan bod kwam. Leerlingen die nu afstuderen, zullen er heel wat meer van hebben opgestoken.

Frans DAEMS, Hever

Homohuwelijk

KERK & leven, 6 MAART 2013

In uw bijdrage *Homohuwelijk verdeelt de Kerk* citeert u aartsbisschop Vincenzo Paglia, het hoofd van de Pauselijke Raad voor het Gezin, die zegt dat „de Kerk de waarheid moet verdedigen en de waarheid is dat het huwelijk een verbond blijft tussen man en vrouw”. En verder: „We kunnen ons niet zomaar overgeven aan een ziekelijk gelijkheidsidee dat alle verschillen tussen man en vrouw wegwerkt.”

Uw ondertitel *Mgr. Paglia wil dat Kerk internationaal discriminatie van homo's bekampt* wekt niettemin een wat tegengestelde indruk. Natuurlijk zijn de Kerk en wij allen tegen discriminatie en begrijpen wij ten volle dat ouders van hun homoseksuele kinderen houden. Dat betekent echter niet dat de Kerk haar principes moet verloochenen of dat er verdeeldheid in de Kerk is door de houding van één partij.

Steven VAN HAELST, Brussel